

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Тарих, археология және этнология факультеті
Археология, этнология және музеология кафедрасы

**KVK3502 «ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТАС ҒАСЫРЫ»
пәні бойынша емтихан жүргізу бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары**

«5B020800- Археология және этнология» мамандығы бойынша білім
беру бағдарламасы

Алматы 2021

Құрастырушы:

Бексеитов Ғ.Т т.ғ.к., Археология, этнология
және музеология кафедрасының аға
оқытушысы

(дайындалған - А.Ж.Т., лауазымы, дәрежесі
және атағы)

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТАС ҒАСЫРЫ» пәні бойынша қорытынды емтихан
жүргізу бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары кафедра мәжілісінде қаралып,
ұсынылды « ____ » _____ 2021 ж., хаттама № _____

Кіріспе

Бакалаврдың «5B020800- Археология және этнология» мамандығына арналған KVK3502 «ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТАС ҒАСЫРЫ» пәні бойынша студенттер емтиханды oqulyk.kz платформасында тапсырады.

OQYLYQ платформасындағы жазбаша емтихан - емтихан кестесі бойынша білім алушы автоматты түрде жинақталатын емтихан билетінің сұрақтарына жауап жолдарын толтыру арқылы онлайн-платформада (OQYLYQ СДО) емтихан тапсырады. Емтихан тапсыруды прокторингтің автоматты жүйесі немесе Проктор бақылайды.

Пән оқытушысы оқулық жүйесінде орындалған емтихан жұмыстарын тексереді. Оқулық жүйесінде жұмысты бағалайды. Қойылған балдарды оқытушы UNIVER жүйесіне қойып шығады.

Қорытынды емтихан 15 аптада алған білімнің нәтижесі ретінде жазбаша түрде жүргізіледі. Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар берілді.

- 1 **Дәріс 1.** Кіріспе. «Қазақстанның тас ғасыры» пәні гуманитарлық пәндер жүйесінде
- 1 **Семинар 1.** Қазақстан тас ғасырының кезеңдестірілуі мен хронологиясы
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталып кету, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.
- 2 **Дәріс 2.** Адамзаттың шығуы туралы негізгі концепциялар мен тас ғасыры археологиясының өзекті мәселелері
- 2 **Семинар 2.** Тас ғасыры ескерткіштерін зерттеу методикасы
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталу, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.
- 3 **Дәріс 3.** Қазақстанның төменгі (ерте) палеолиті
- 3 **Семинар 3.** Природные условия и проблемы хозяйства в каменном веке
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталып кету, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.
- 4 **Дәріс 4.** Қазақстанның мустье дәуірі: тарихи алғышарттары, теориялық сауалдары
- 4 **Семинар 4.** Тас дәуіріндегі жерлеу орындары және идеология сауалдары
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталу, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.

- 5 **Дәріс 5.** Қазақстанның кейінгі (жоғарғы) палеолитінің археологиялық ескерткіштері мен мәдениеттері
- 5 **Семинар 5.** Палеолиттік өнер: бастауы, теориясы мен проблемалары
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталып кету, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.
- 5 **СООЖ. СӨЖ қорғау.**
СӨЖ 1 Тас құралдарын өңдеу техникасы
- 6 **Дәріс 6.** Мезолит дәуірі: археологиялық ескерткіштер мен мәдениеттер
- 6 **Семинар 6.** Тас өңдеудің негізгі техникалары
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталып кету, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.
- 7 **Дәріс 7.** Қазақстан неолиті: зерттелу тарихы мен негізгі мәселелері
- 7 **Семинар 7.** Қазақстанның неолиттік мәдениеттері
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталау, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.
СООЖ. СӨЖ қорғау.
СӨЖ 2 Қазақстан тас ғасыры ескерткіштері корреляциясының мәселелері
- 8 **Дәріс 8.** Қазақстан энеолиті: зерттелу тарихы мен негізгі мәселелері
- 8 **Семинар 8.** Керамикалық бұйымдарды жасау технологиясы
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталып өту, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.
- 9 **Дәріс 9.** Ботай мәдениеті және атқа отыру мәдениетінің қайнар-бастаулары
- 9 **Семинар 9.** Доместикацияның өзекті сауалдары
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталып кету, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.
СООЖ. СӨЖ қорғау.
СӨЖ 3 Қазақстан жартас суреттері бойынша презентация (слайд-шоу) дайындау
- 10 **Дәріс 10** Қазақстанмен іргелес аумақтардың тас ғасыры
- 10 **Семинар 10.** Кейінгі тас ғасырының жартас суреттері
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқтала кету, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.

- 11 **Дәріс 11.** Солтүстік Қазақстан тас ғасыры
- 11 **Семинар 11.** Трассология және ремонтаж: проблемалары, зерделеудің бүгінгі жай-күйі
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталау, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.
- 12 **Дәріс 12.** Шығыс Қазақстан тас ғасыры
- 12 **Семинар 12.** Леваллуа техникасы: қорытындылары мен концепциялары
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталау, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.
- 12 **СОӨЖ. СӨЖ қорғау.**
СӨЖ 4. Мұғалжар мен Солтүстік Арал маңының тас ғасыры (доклад)
- 13 **Дәріс 13.** Орталық Қазақстан тас ғасыры
- 13 **Семинар 13.** Тас ғасыры ескерткіштерін зерттеудегі геология мен геоморфологияның рөлі
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталау, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.
- 14 **Дәріс 14.** Оңтүстік Қазақстан тас ғасыры
- 14 **Семинар 14** Микролиттік техника: қорытындылары мен концепциялар
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталып өту, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.
- 14 **СОӨЖ. СӨЖ қорғау.**
СӨЖ 5. Қаратау сілемдерінің тас ғасыры
- 15 **Дәріс 15.** Батыс Қазақстан тас ғасыры
- 15 **Семинар 15.** Х.А. Алпысбаева пен А.Г.Медоевтың Қазақстан тас ғасырын зерттеуге қосқан үлесі
Әдістемелік нұсқаулық: мәселенің зерттелуіне тоқталып өту, тарихнамасына талдау жүргізу, негізгі белгілерін айқындау, табылған олжаларды сипаттау, зерттеу жүргізген ғалымдардың еңбектерін саралау, басты-басты нысандарына тоқталу, материалдарын сараптау.

Емтихан тапсыру кезінде студенттер қабілетті болуы тиіс:

- 1) Ежелгі адамдардың пайда болуы мен тас дәуірінің мерзімдері мен кезеңдеу мәселелерімен таныс болуы;
- 2) Тас дәуірі ғылымындағы туындайтын іргелі мәселелерді, олардың негізгі танымын, археологиялық зерттеулерді жүргізу ерекшеліктерін игеруі;

- 3) Палеолит, мезолит және неолит саласындағы базалық теорияларды талдай алуы;
- 4) Тас дәуірі археологиясы тарихын, археологиялық зерттеуді жүргізу әдістерін игеруі;
- 5) Тас құралдарының эволюциясын бағалауы;
- 6) Адамзаттың қоныстану туралы пайымдауларды саралауы;
- 7) Тас дәуіріндегі тарихи үдерістерді суреттеуді меңгере алуы қажет.

Ұсынылатын әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Актуальные проблемы историографии древнего Казахстана: Обзор. А., 2018.
2. Каменный век на территории СССР. М., 1990.
3. Байгунаков Д.С., Бексеитов Ғ.Т. Қазақстанның тас дәуірі археологиясы: теориясы, зерттеу әдістері мен нәтижелері. Алматы «Қазақ университеті» 2016.
4. Каменный век. М., 2018
5. Палеолит, мезолит и неолит. М., 2015
6. Байгунаков Д. Ежелгі Қазақстан кезеңін зерттеген археологиялық экспедициялар: жетістіктері мен нәтижелері. – Алматы. 2015. – 268 б.

Онлайн режимінде: Универ жүйесінде УМКД бөлімінде онлайн басқада әдебиеттерді көруге болады univer.kaznu.kz.